

Reactie van Stichting De Noordzee, Natuurmonumenten en Natuur & Milieu op:

De algemene maatregel van bestuur (AMvB) voor de implementatie van REDIII

Publicatie: [Overheid.nl](https://overheid.nl) | [Consultatie REDIII - vergunnen - AMvB](#)

Datum: 23 oktober 2025

Samenvatting

Stichting De Noordzee, Natuurmonumenten en Natuur & Milieu zien de energietransitie op de Noordzee als urgent en noodzakelijk. Tegelijkertijd constateren wij dat de voorgestelde AMvB van de REDIII in de huidige vorm onvoldoende borging biedt voor natuurbescherming. Ondanks dat het goede concrete voorschriften bevat die zorgen uit het wetsvoorstel verkleinen, creëert de uitwerking nog ecologische risico's, doordat het voorzorgsbeginsel, de mitigatiehiërarchie en bestaande natuurbeschermingskaders niet stevig genoeg zijn verankerd. Dit terwijl financiële compensatie en versnelde procedures te gemakkelijk worden toegestaan.

De concept-AMvB verzwakt de positie van de natuurtoets, introduceert een breed inzetbare compensatieroute en biedt ruimte om activiteiten en infrastructuur in- of nabij kwetsbare natuurgebieden toe te staan via uitzonderingsconstructies. Dit druist in tegen natuurbescherming en zorgvuldig ruimtegebruik op zee.

Stichting De Noordzee verzoekt daarom om aanpassing van de AMvB op drie hoofdpunten:

1. Versterk de natuurtoets en borg de MER-plicht bij ecologisch risicovolle projecten
2. Veranker de mitigatiehiërarchie en beperk compensatie – met name financiële compensatie – tot het uiterste redmiddel
3. Voorkom dat versnellende beslistermijnen ten koste gaan van de kwaliteit, diepgang en onafhankelijkheid van de milieueffectbeoordeling

Wij vragen het kabinet de AMvB zodanig aan te passen dat versnellingsdoelen niet boven kernbeginselen van natuurrecht en ecologisch herstel komen te staan. Alleen dan kan de energietransitie op zee juridisch houdbaar én ecologisch verantwoord worden uitgevoerd.

Hoofdbezwaren

1. Verzwakking van de natuurtoets en onvoldoende borging van MER

De AMvB introduceert een versnelde toetsingspraktijk waarin een beperkte screening in veel gevallen volstaat en waarin een vergunning zelfs móet worden verleend, ook bij mogelijke effecten. Hierdoor verdwijnt de ruimte voor een volwaardige beoordeling en toepassing van het voorzorgsbeginsel. In combinatie met het ontbreken van een duidelijke MER-verplichting bij ecologisch risicovolle projecten ontstaat een juridisch en ecologisch kwetsbaar systeem. Dit is niet in lijn met de Europese natuurbeschermingssystematiek.

2. Compensatie als vluchtroute, inclusief financiële compensatie

De AMvB maakt het mogelijk om projecten met (potentieel) significante effecten toch doorgang te laten vinden, waarbij compenseren een breed inzetbaar instrument wordt. Daarmee verwordt compensatie tot beleidsoptie in plaats van redmiddel. Financiële compensatie biedt bovendien geen ecologische garanties en staat op gespannen voet met het voorzorgsbeginsel en het juridische toetsingskader uit de Habitatrichtlijn.

3. Termijndruk ondermijnt zorgvuldige ecologische beoordeling

Strakke beslistermijnen vergroten de kans dat besluiten worden genomen op basis van onvolledige of voorlopige ecologische informatie. Hierdoor bestaat het risico dat mitigerende maatregelen onvoldoende zijn onderbouwd, alternatievenonderzoek onvolledig blijft en het voorzorgsbeginsel niet kan worden toegepast. Dit leidt tot verhoogde juridische kwetsbaarheid én ecologische risico's, omdat ontoereikende kennis niet kan worden gecompenseerd door snelheid in besluitvorming.

Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel	Kernpunt AMvB	Opmerkingen SDN
3.88	Aanwijzen gebieden voor versnelde uitrol hernieuwbare energie	Expliciet uitsluiten van Natura 2000, KRM-gevoelige gebieden, belangrijke trekroutes, kwetsbare habitats. Infrastructuur mag alleen door kwetsbare gebieden als geen alternatief en volledige mitigatie vooraf is geborgd. Maak hier een expliciete koppeling naar de mitigatie hiërarchie (zie ook opmerking artikel 3.90)
3.89	Criteria versnellingsgebieden (homogeen, geen aanzienlijke milieueffecten, bij voorkeur kunstmatig)	“Geen aanzienlijke milieueffecten” te vaag: We adviseren expliciete ecologische toetsingscriteria op basis van BBT, KRM, N2000, soortbescherming.
3.90	Criteria infrastructuurgebieden (vermijding, mitigatie, compensatie)	Mitigatie mag niet worden vervangen door financiële compensatie als eerste stap. Dwingende mitigatiehiërarchie toepassen. Alternatieven toets verplicht stellen.
4.32 – 4.33	Versnellingsgebiedsplan met mitigerende maatregelen	Plan moet bindend zijn, inclusief monitoring en concrete herstelmaatregelen. Financiële compensatie alleen als uiterste middel.
8.74c/ 8.74n1	Omgevingsvergunningen afwijkend van standaard MER en passende beoordeling	Beperking van MER verplichting is problematisch. Screening mag niet MER vervangen bij significante effecten. Voorkom negatieve cumulatieve effecten op Natura 2000, NNN en KRM-indicatoren.
8.96a – 8.96b	Omgevingsvergunningen & voorschriften gekoppeld aan versnellingsgebied	Voorschriften moeten verplicht mitigatie omvatten. Effectiviteit moet worden gemonitord en handhaafbaar zijn.
10.0/ 10.3d/ 10.3e	Actualisatie gebieden hernieuwbare energie	Actualisatie moet ecologisch toetsingskader bevatten, inclusief integratie N2000, KRM en soortbescherming.
10.19b	Actualisatie versnellingsgebiedsplan	Actualisatie moet jaarlijkse monitoring en aanpassing van mitigatie en herstelmaatregelen omvatten.
10.21e/ 10.21f	Ontvankelijkheid aanvraag/ beslistermijn	Termijnen mogen niet leiden tot oppervlakkige beoordeling van ecologische effecten; mitigatie en compensatie altijd toetsbaar.

10.23 lid 6	Vergunningen voor mitigerende maatregelen met onbekende effectiviteit	Effectiviteit strikt monitoren; directe aanpassing bij falen maatregelen verplicht stellen. Financiële compensatie mag niet standaard toegepast worden, dus goed dat dit lid wordt toegevoegd.
10.53 – 10.55	Screening hernieuwbare-energieprojecten	Screening mag MER of passende beoordeling niet vervangen bij significante effecten. Cumulatieve effecten, migratieroutes en lange termijn impact verplicht meenemen.
11.5a	Plan-MER voor versnellingsgebieden	Een gecombineerd milieueffectrapport moet een gedegen, volledige cumulatieve effectanalyse bevatten.
11.8a – 11.8d	Uitzonderingen MER/repowering	Uitzonderingen mogen niet gelden voor projecten met potentieel aanzienlijke effecten (inclusief grensoverschrijdend). Repowering moet volledige effectanalyse bevatten.

Conclusie

Stichting De Noordzee, Natuurmonumenten en Natuur & Milieu concluderen dat de concept-AMvB RED III goede concretisering bevat ten opzichte van het wetsvoorstel. Toch bestaan nog zorgen over de risico's die het AMvB creëert voor natuurwaarden én voor juridische houdbaarheid. Wij verzoeken het kabinet om:

1. de handhaafbaarheid van de screening en de bijbehorende effectiviteitsmonitoring van mitigatie expliciet te borgen;
2. de mitigatiehiërarchie dwingend te verankeren;
3. te voorkomen dat beslistermijnen druk leggen op de kwaliteit van noodzakelijke milieueffectstudies;
4. compensatie, zeker financiële compensatie, uitsluitend als uiterste redmiddel toe te staan.

Wij blijven graag in gesprek over een AMvB die zowel de energietransitie versnelt als de ecologische randvoorwaarden respecteert.